

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-11-27535-א. נ' ג.

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט סארי ג'יוסי

המבקשים

1. א.

2. ב.

ע"י ב"כ עוה"ד י. אסבג ואח'

נגד

המשיב

ג.

ע"י ב"כ עוה"ד ע. צדיקה ואח'

החלטה

בפני בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט לענייני משפחה בקריות (כב' השופטת מ. לוי) ב- תמ"ש 73037-01-20, מיום 27.10.2021, במסגרתה נדחתה בקשתם של המבקשים להגשת כתב הגנה מתוקן (להלן: "ההחלטה").

הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלו:

המבקשת מס' 1 היא אשתו של המבקש מס' 2, ואחותו של המשיב.

ביום 30.01.2020 הגיש המשיב את תביעתו לבית משפט, ולאחר שהוגשו כתבי-ההגנה, הורה בית משפט קמא, ביום 19.05.2021, על סגירת התיק, וקבע, כי "על המזכירות לסגור את תיק תמ"ש 73037-01-20 לאור ההחלטה מיום 15.03.2020 המורה על מחיקת כתבי התביעה המתוקנים בתמ"ש 73037-01-20 (כמו גם בתמ"ש 29302-09-20)".

לאחר שהמשיב הגיש לבית משפט קמא בקשה לעיון מחדש בהחלטה האמורה ותיקון טעות סופר, קבע בית משפט קמא בהחלטה מיום 24.05.2021, כך: **"אני מורה על ביטול ההחלטה מיום 19.05.2021 בדבר סגירת תיק תמ"ש 73037-01-20....מכל מקום, תיק זה מצוי בחוסר מעש תקופה ממושכת, ועל הצדדים להגיש הודעת עדכון ביחס להמשך ניהול ההליכים בו בתוך 10 ימים. בהיעדר הודעה, יימחק ההליך והתיק יסגר על-ידי המזכירות, בלא צורך בהתראה ו/או החלטה נוספת"**.

לאחר הודעת המשיב, כי הוא עומד על תביעתו, קבע בית משפט קמא ביום 09.06.2021, כי על הצדדים להגיש רשימת פלוגתאות משותפת ומוסכמת, ולא הודעה נפרדת מטעם כל צד. למרות האמור, המשיכו הצדדים בשלהם, וביום 22.06.2021, קבע בית משפט קמא, כי **"על הצדדים לפעול באופן מיידי בהתאם להחלטות מיום 25.05.2021 ומיום 09.06.2021, שאם לא כן, אשקול להשית עליהם הוצאות"**.

בהמשך, הגישו הצדדים הודעה משותפת ומוסכמת, וביום 23.06.2021 נקבעו סדרי ההליך, לרבות בעניין תצהירי העדות הראשית, ומועד דיון ההוכחות, וביום 18.08.2021 נעתר בית משפט קמא לבקשת המבקשים להחלפת ייצוג.

ביום 20.09.2021 דחה בית משפט קמא את בקשת המבקשים למחיקת תצהיר העדות הראשית שהגיש המשיב. בהמשך, ביום 03.10.2021 נדחתה גם בקשתם למתן צו להמצאת הסכמי שכירות הואיל ונקבע שטרם מתן ההכרעה בשאלת הבעלות בנכס, אשר מהווה את עיקר המחלוקת בין הצדדים, אין מקום להורות על המצאת הסכמי השכירות.

ביום 21.10.2021, הגישו המבקשים לבית משפט קמא בקשה לתיקון כתב ההגנה מטעמם הואיל ולטענתם כתב ההגנה שהוגש אינו משקף את המציאות העובדתית, וכי כתב ההגנה האמור הוגש ללא נימוקים וללא אסמכתאות רלוונטיות הנוגעות אליהם.

לאחר קבלת עמדות הצדדים, קבע בית משפט קמא בהחלטה מושא בקשת רשות הערעור שבפני, ביום 27.10.2021 כהאי ליסנא:

"לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, לא מצאתי להיעתר לבקשה להגשת כתב הגנה מתוקן, רק בשל החלפת הייצוג של הנתבעים, וכאשר מבוקש לשנות טענות עובדתיות אשר הועלו בגדרי כתב ההגנה הקודם אשר הוגש לפני למעלה משנה.

עם זאת ולפנים משורת הדין, הנני נעתרת לבקשת הנתבעים לצרף מסמכים חדשים אשר נתגלו על-ידם, ככל שיש כאלו, אך זאת מבלי לשנות מהטיעונים העובדתיים שהועלו בגדרי כתב ההגנה. המסמכים הנוספים יוגשו תוך 30 ימים מהיום עם העתקים לכלל הצדדים

האחרים. שאלת ההוצאות מצירוף מאוחר של המסמכים, כאמור, תידון בהמשך".

ביום 31.10.2021 דחה בית משפט קמא את בקשת המבקשים לעיון מחדש בהחלטה מושא בקשת רשות הערעור, וקבע, כי ההחלטה האמורה מאזנת בין הזכויות הדיוניות של הצדדים, ולא פוגעת בהגנתם של המבקשים, אשר מחזיקים, לטענתם, במסמכים נוספים שלא צורפו לכתב ההגנה.

המבקשים מיאנו להשלים עם תוצאת ההחלטה, ובפני מונחת בקשת רשות הערעור שהגישו על ההחלטה האמורה.

לטענתם, שגה בית משפט קמא עת קבע בהחלטתו, כי החלפת הייצוג של המבקשים היא העילה העיקרית לבקשה לתיקון כתב ההגנה, שעה שבקשתם הייתה נטועה בעובדה, כי מצויים בידיהם של ראיות נוספות, שלא הוצגו במסגרת כתב ההגנה, וכי החלפת הייצוג נבעה, בין היתר, מאי-צירוף ראיות אלו.

הראיות שלא צורפו לכתב ההגנה, כך נטען, הן "ראיות זהב", כלשונם של המבקשים, הן מבהירות את הבעלות על הנכס מושא המחלוקת בין הצדדים, ויש בהן כדי להוביל את בית המשפט לחקר האמת.

עוד נטען, כי התעלמות בית משפט קמא מטענות אלו של המבקשים, יגרום להם לעיוות דין חמור בהליך, ועלול להוביל לאי-הגעה לחקר האמת. לדידם, תקנה 46(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט – 2018 (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי"), מאפשרת לבית משפט להיענות לבקשת המבקשים ולהתיר את תיקון כתב הגנתם.

עוד ובנוסף נטען, כי תיקון כתב ההגנה אינו פוגע במשיב, וכי שמורה לו הזכות להגיש כתב תשובה ולסתור את טענות המבקשים. הואיל ודיון ההוכחות בתיק, כך נטען, קבוע ליום 25.01.2022, תיקון כתב ההגנה אף לא יגרום להתארכות או לסרבול ההליך. לפיכך, ובשים-לב להלכה הפסוקה, סברו המבקשים, כי יש לקבל את בקשת רשות הערעור שהגישו, ולהיעתר לבקשתם לתקן את כתב ההגנה.

לאחר קריאה מעמיקה של בקשת רשות הערעור על נספחיה ושל תיק בית משפט קמא מצאתי, כי יש לדחות את בקשת רשות הערעור אף ללא צורך בתשובה, בהתאם לסמכותי על-פי תקנה 138(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי.

עניינה של בקשת רשות הערעור שבפני היא החלטת ביניים של בית משפט קמא, במסגרתה נדחתה בקשתם של המבקשים להגיש כתב הגנה מתוקן הואיל ולטענתם כתב ההגנה שהוגש מטעמם אינו משקף את המציאות העובדתית, וכי כתב ההגנה האמור הוגש ללא נימוקים וללא אסמכתאות רלוונטיות הנוגעות אליהם.

בנוסף טענו המבקשים, כי אחת מן הסיבות למחדל זה היא התנהלותו של בא-כוחם הקודם, וכי **"חילוף בא כוח נבע, בין היתר, מאי צירוף אותן ראיות על ידיו..."** (ר' סעיף 4 לבקשת רשות הערעור).

אין בידי לקבל את טענות המבקשים, ואבאר :

ראשית, אפנה לתקנה 27 לתקנות סדר הדין האזרחי, אשר קובעת כך :

"בעל דין אינו רשאי להעלות בכתבי הטענות טענה שבעובדה סותרת או

חלופית, זולת אם אימת בתצהיר כי העובדות כהווייתן אינן ידועות לו".

בענייננו, וכעולה מבקשת המבקשים לתיקון כתב ההגנה, בקשתם נטועה בכך ש**"כתב ההגנה שהוגש מטעמם אינו משקף את המציאות העובדתית בנסיבות העניין..."** (ר' סעיף 4 לבקשה למתן היתר לתיקון כתב הגנה, מיום 21.10.2021).

לפיכך סבור אני, כי צדק בית משפט קמא עת דחה הוא את הבקשה האמורה וקבע, כי **"לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, לא מצאתי להיעתר לבקשה להגשת כתב הגנה מתוקן, רק בשל החלפת הייצוג של הנתבעים, וכאשר מבוקש לשנות טענות עובדתיות אשר הועלו בגדרי כתב ההגנה הקודם אשר הוגש לפני למעלה משנה"**.

אעיר לעניין זה, כי אין בידי לקבל אף את הטענה, לפיה בקשתם של המבקשים נדחתה הואיל ובית משפט קמא שגה לחשוב שהחלפת הייצוג היא העילה העיקרית לבקשה, ודומני, כי טענה זו אינה עולה בקנה אחד עם האמור בהחלטת בית משפט קמא.

הדברים האמורים מקבלים משנה תוקף למקרא החלטת בית משפט קמא, מיום 31.10.2021 : **"כאמור, בהחלטה מיום 27.10.2021, לא נעתרתי לבקשה להגשת כתב הגנה מתוקן על דרך של שינוי טענות עובדתיות או "הרחבת חזית", אך נעתרתי לבקשת הנתבעים לצרף מסמכים חדשים אשר נתגלו על-ידם"**.

יתרה מכך יש ליתן את הדעת גם לפער בין טענת המבקשים בסעיף 6 לבקשת רשות הערעור, לפיה **"בהקשר זה יוער כי חילוף בא כוח נבע, בין היתר, מאי צירוף אותן ראיות על ידיו..."**, בעוד שבבקשה להחלפת הייצוג, מיום 12.08.2021 נטען, בסעיף 1, כי **"עו"ד יעקב מור יוסף התפטר מייצוגם של הנתבעים 2 ו-3, וכעת יהיו מיוצגים ע"י הח"מ"**.

שנית, סבור אני, כי החלטת בית משפט קמא, לפיה **" הנני נעתרת לבקשת הנתבעים לצרף מסמכים חדשים אשר נתגלו על-ידם, ככל שיש כאלו, אך זאת מבלי לשנות מהטיעונים העובדתיים שהועלו בגדרי כתב ההגנה"**, נותנת מענה הולם לטענות המבקשים, ועולה בקנה אחד עם תקנות סדר הדין האזרחי, ר' תקנה מס' 1 :

”מטרות תקנות סדר הדין האזרחי הן לקבוע סדר דין לניהול ההליכים האזרחיים בבית המשפט, ליצור ודאות דיونית, למנוע שרירותיות ולהגשים את העקרונות החוקתיים העומדים ביסודו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת, ולהשיג תוצאה נכונה ופתרון צודק של הסכסוך”.

וכן תקנה מס' 5 :

”בית המשפט יאזן, לפי הצורך, בין האינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי; לעניין זה, ”אינטרס ציבורי” – נגישות הציבור למערכת בתי המשפט לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, חיסכון במשאבי זמן ועלויות, מניעת הכרעות סותרות ומניעת שימוש לרעה בהליך השיפוטי”.

כן אפנה לדבריו של כב' השופט ע. גרוסקופף, מן העת האחרונה ב-רע"א 6685-21 דוד יעקב נ' לביב **נבואני** (29.11.2021), פסקה 10, בשינויים המתבקשים לענייננו :

”עוד יש לציין כי בניגוד למדיניות המקלה שהייתה נהוגה בהתאם לתקסד”א הישנות, תחת התקסד”א החדשות לא בנקל תתקבל בקשה לחריגה ממועד אשר נקבע על ידי התקנות או על ידי בית המשפט, וזאת מתוך הבנה כי ”עמידה על כללי סדר הדין היא המאפשרת גישה אפקטיבית לכלל המתדיינים בבית המשפט באופן שוויוני, הוגן ותוך שימוש סביר במשאבי בית המשפט” (דברי ההסבר לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע”ט-2018, עמ' 3).”

עינינו הרואות, כי מדובר בהחלטה אשר אינה חורצת את גורל התביעה כולה, ודומני, כי אין צורך להכביר מילים על השלכות האמור לעיל, לרבות הפסיקה העקבית ורבת-שנים של בית המשפט העליון, בדבר התערבותה המצומצמת של ערכאת הערעור בסוגית כגון דא.

יתרה מכך, סבור אני, כי במסגרת החלטתו, נתן בית משפט קמא דעתו לטענות הצדדים, וכי הדרך בה פוסע בית משפט קמא, היא הנכונה והראויה בנסיבות העניין שבפנינו, כך גם צדק בית משפט קמא בהחלטתו מיום 31.10.2021, לפיה **”נערך איזון ראוי בין הזכויות הדיונית של הצדדים, ומבלי**

לפגוע בקו ההגנה של הנתבעים אשר מחזיקים לטענתם במסמכים נוספים שלא צורפו לכתב ההגנה המקורי".

עוד אדגיש, כי צדק בית משפט קמא עת דחה את בקשתו של המבקש לעיון מחדש, וכי גם החלטה זו נטועה היטב הן בנסיבות המקרה והן בדין.

עוד ובנוסף יוער, כי מעיון בהתנהלות הצדדים בפני בית משפט קמא ובהחלטות שניתנו על-ידו עולה, כי בית משפט קמא נוהג במצוות תקנות סדר הדין האזרחי, תוך עריכת איזון ראוי בין הזכויות הדיוניות של הצדדים.

על יסוד כל האמור לעיל, לא מצאתי כי קיימת בהחלטות בית משפט קמא מושא הערעור שבפני, טעות כלשהי, הן בחוק והן בהלכה הפסוקה, אשר מחייבת כבר בשלב זה את התערבות ערכאת הערעור, וממילא יוכלו המבקשים לערער בזכות על תוצאת פסק-הדין, ככל שזו לא תעלה בקנה אחד עם עמדתם, ובמסגרת זו גם על ההחלטה קמא.

משכך דין בקשת רשות הערעור וגם הבקשה לעיכוב ביצוע להידחות, וכך אני מורה.
משלא התבקשה תשובה אין צו להוצאות.

מותר לפרסום בהשמטת שמות ופרטים מזהים נוספים.

ניתן היום, ג' טבת תשפ"ב, 07 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

סארי גיוני, שופט